

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 2. marts 2010

Betænkning

over

Forslag til lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig

[af undervisningsministeren (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget har stillet 1 ændringsforslag.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 18. december 2009 og var til 1. behandling den 13. januar 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 22. oktober 2009 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 30. Den 18. december 2009 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejde modtaget skriftlige henvendelser fra:

Henrik Becker-Christensen, Generalkonsulatet i Flensborg,
Det Sydslesvigske Samråd, Flensborg, og
Grænseforeningen og Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Undervisningsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 9 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. 6 af udvalgets spørgsmål og undervisningsministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, DF, KF, SF og LA) indstiller lovforslaget til vedtagelse *uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (S og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse*. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod det stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurinn og Sambandsflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (S og RV):

Til § 3

1) *Stk. 1* affattes således:

»*Stk. 1*. Undervisningsministeren nedsætter Sydslesvigudvalget, som består af 5 medlemmer. Folketinget vælger udvalgets medlemmer efter forholdstal blandt sine medlemmer. Undervisningsministeren udpeger udvalgets formand blandt de valgte medlemmer.«

[Kun medlemmer af Folketinget kan vælges til Sydslesvigudvalget]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre foreslår med ændringsforslaget, at kun medlemmer af Folketinget kan vælges til Sydslesvigudvalget.

Ifølge § 3, stk. 1, 3. pkt., i det fremsatte lovforslag kan Folketinget i ganske særlige tilfælde vælge et eller flere udvalgsmedlemmer, der ikke er medlem af Folketinget, hvis den eller de pågældende har tilknytning til et af Folketingets partier og den eller de pågældende har et særligt indblik i og interesse for spørgsmål vedrørende det danske mindretal i Sydslesvig.

Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre foreslår, at § 3, stk. 1, 3. pkt., udgår af lovforslaget, således at kun medlemmer af Folketinget kan vælges til Sydslesvigudvalget.

Sophie Løhde (V) Britta Schall Holberg (V) Kim Andersen (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfmd. Troels Christensen (V) Marlene Harpsøe (DF) fmd.

Jette Plesner Dali (DF) Rasmus Jarlov (KF) Villum Christensen (LA) Christine Antorini (S)

Carsten Hansen (S) Kim Mortensen (S) Kirsten Brosbøl (S) Pernille Vigsø Bagge (SF)

Nanna Westerby (SF) Marianne Jelved (RV) Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 98

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra undervisningsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Brev om de administrative konsekvenser af lovforslaget, fra undervisningsministeren
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	1. udkast til betækning
6	Henvendelse af 9/2-10 fra Henrik Becker-Christensen, Generalkonsultatet i Flensborg
7	Henvendelse af 1/2-10 fra Det Sydslesvigske Samråd, Flensborg
8	Henvendelse af 26/2-10 fra Grænseforeningen og Dansk Folkeoplysnings Samråd

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 98

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om Sydslesvigudvalget kan rådgive andre ministre end undervisningsministeren, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentar til henvendelsen af 9/2-10 fra generalkonsul Henrik Becker-Christensen, Generalkonsultatet i Flensborg, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om kommentar til henvendelsen af 1/2-10 fra Det Sydslesvigske Samråd, Flensborg, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om lignende lovgivning om økonomisk støtte til mindretal i andre lande, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om personer, som ikke er tyske statsborgere, også fremover kan være en integreret del af mindretallets virke, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om det frisiske mindretal, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om foreninger, organisationer og institutioner m.m. er underlagt foreningsjura og lovgivning, som er gældende i Tyskland, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om de tilskudsmodtagerne sydslesvigske foreningers, organisationers og institutioners driftsansvar, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om kommentar til henvendelsen af 26/2-10 fra Grænseforeningen og Dansk Folkeoplysnings Samråd, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

Nogle af udvalgets spørgsmål og undervisningsministerens svar herpå:

Spørgsmål 1, 3, 5, 6, 8 og 9 og undervisningsministerens svar herpå er optrykt efter ønske af udvalget.

Spørgsmål 1:

Det fremgår af § 7, at Sydslesvigudvalget kan rådgive andre ministre end undervisningsministeren. Vil rådgivning af andre ministre ske med samme kompetence som rådgivning af undervisningsministeren?

Svar:

Ja, rådgivningen af andre ministre vil ske med samme kompetence som rådgivningen af undervisningsministeren, jf. lovforslagets § 7:

»Sydslesvigudvalget kan rådgive undervisningsministeren om forhold af betydning for det danske mindretal i Sydslesvig inden for undervisningsministerens område. Udvalget kan endvidere rådgive andre ministre om ordninger på deres områder for det danske mindretal i Sydslesvig, herunder om tildeling af støtte.«

Spørgsmål 3:

Vil ministeren kommentere henvendelsen af 1/2-10 fra Det Sydslesvigske Samråd, jf. L 98 – bilag 7?

Svar:

Henvendelsen er besvaret af min forgænger ved brev af 17. februar 2010. Svaret vedlægges som bilag.

I svaret anføres, at det er det kommende Sydslesvigudvalgs opgave at sikre, at den bevilling, som afsættes på de årlige finanslove, ikke overskrides, og at jeg derfor mener, at det er nødvendigt at give udvalget det redskab, som det er, at udvalget fastsætter et loft for taxametertilskuddene.

Efter lovforslaget kan driftstilskud ydes som grundtilskud eller som taxametertilskud, der ydes ud fra objektive kriterier fastsat i resultataftalen, som indgås mellem Sydslesvigudvalget og ansøgeren. Driftstilskud til daginstitutions- og skolevirksomhed skal ydes i form af både grundtilskud og taxametertilskud. Det fremgår af lovforslaget, at der i alle resultataftaler, hvori der indgår taxametertilskud skal være fastsat et loft for størrelsen af det samlede tilskud, der kan ydes som taxametertilskud. Når loftet for taxametertilskud ikke, vil de midler, som derved ikke bruges i det pågældende finansår, kunne ydes af Sydslesvigudvalget til andre formål.

Af mit svar til Det Sydslesvigske Samråd og Dansk Skoleforening for Sydslesvig fremgår endvidere, at loftet kan fastsættes, så det giver plads til eventuelle aktivitetsstigninger.

Jeg mener derfor, at det samlet set må anses for mest hensigtsmæssigt, at vi fastholder, at tilskudsmodtageren og Sydslesvigudvalget i resultataftalen skal aftale et loft for de samlede taxametertilskud.

Lovforslaget giver mulighed for, at der også kan bevilges støtte til foreninger m.v. nord for grænsen med henblik på at oplyse den danske befolkning om mindretallet. Dermed vil kredsen af til-

skudsmodtagere kunne udvides. Det er dog udelukkende Sydslesvigudvalgets beslutning, om der skal ydes støtte til nye tilskudsmodtagere.

Bilag til svar på spørgsmål 3:

Kære Dieter Paul Küssner og Per Gildberg

17-02-2010

Tak for jeres brev af 1. februar 2010 om det fremsatte forslag til lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger for det danske mindretal i Sydslesvig.

I anfører i brevet, at I med interesse har fulgt førstebehandlingen af lovforslaget i Folketinget, og at det glæder jer, at tilskudsordningen får hjemmel i lov.

I udtrykker dog også en bekymring over forslagens loft over taxametertilskuddet, og over en sikring af det nuværende aktivitetsniveau for det danske mindretal i Sydslesvig.

Indledningsvis bemærkes, at tanken med lovforslaget ikke er at mindske det statslige tilskud til gavn for det danske mindretal i Sydslesvig.

Det bliver imidlertid det nye Sydslesvigudvalgs opgave at sikre, at den bevilling, som afsættes på de årlige finanslove, ikke overskrides. Det vil gælde, uanset om den årlige bevilling måtte blive sat op i forbindelse med vedtagelse af finansloven for et givent finansår. Der vil under alle omstændigheder på de årlige finanslove skulle fastsættes en øvre beløbsgrænse for bevillingen til denne tilskudsordning. Et loft eller en ramme for taxametertilskud kendes i øvrigt også for andre taxameterfinansierede bevillinger på finansloven.

Jeg mener derfor, at det er nødvendigt at give udvalget det redskab, som det er, at det fastsætter et loft for taxametertilskuddene. Indførelsen af taxametertilskud vil i modsat fald kunne medføre, at støtten til de øvrige tilskudsmodtagere skal reduceres for at finansiere en øget udgift til taxametertilskud til Skoleforeningen, hvis foreningens aktivitet øges betydeligt.

Med hensyn til spørgsmålet om fastsættelsen af loftet for taxametertilskuddene kan jeg oplyse, at loftet efter lovforslaget skal aftales af Sydslesvigudvalget og tilskudsmodtageren i resultataftalen. Der er ingen hindring for at fastsætte loftet, så der er mulighed for aktivitetsstigninger.

Jeg mener derfor, at det samlet set må anses for mest hensigtsmæssigt, at vi fastholder, at tilskudsmodtageren og Sydslesvigudvalget i resultataftalen skal aftale et loft for de samlede taxametertilskud.

Med hensyn til en eventuel udvidelse af kredsen af tilskudsmodtagere giver lovforslaget mulighed for, at der også kan bevilges støtte til foreninger m.v. nord for grænsen med henblik på at oplyse den danske befolkning om mindretallet. Det er dog udelukkende Sydslesvigudvalgets beslutning, om der skal ydes støtte til nye tilskudsmodtagere.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder

Spørgsmål 5:

Det danske mindretal i Sydslesvig defineres i forhold til København Bonn erklæringen fra 1955 og er således tyske statsborgere, men det danske mindretal i Sydslesvig, som er et sindelagsmindretal, omfatter op gennem tiden og således også i dag personer, som ikke er tyske statsborgere, men for eksempel danske. Disse personer indgår typisk i mindretallet via ægteskab eller et ansættelsesforhold hos en af mindretallets institutioner. Erfaringen viser, at disse personer via deres engagement ofte er en berigelse for mindretallets foreningsliv. Kan ministeren bekræfte, at disse borgere også fremover kan være en integreret del af mindretallets virke, selv om definitionen af mindretallet

i henhold til København Bonn erklæringen fastholdes, og således bliver tilskudsberettiget til danske statsmidler gennem de foreninger, som de er medlem af eller virker i?

Svar:

Jeg kan bekræfte, at tilskudsmodtagende foreninger efter lovforslaget vil kunne modtage tilskud til aktiviteter, hvori der også deltager personer, der ikke er en del af det danske mindretal. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 11, at det forhold, at virksomheden skal være til gavn for det danske mindretal i Sydslesvig, ikke udelukker, at andre, navnlig danske statsborgere med bopæl i Sydslesvig, kan deltage i aktiviteterne.

Spørgsmål 6:

Det frisiske mindretal betragtes ikke som værende en direkte del af det danske mindretal i Sydslesvig. Vil ministeren bekræfte, at dette ikke er til hindre for, at det danske mindretal opretholder de hidtidige samarbejdsrelationer med det frisiske mindretal, organiseret i Friisk Foriining. Såfremt ministeren er enig heri bedes bekræftelsen indeholde »Friisk Foriining« navn.

Svar:

I bemærkninger til lovforslagets § 1 er anført, at definitionen på det danske mindretal, som ikke omfatter det frisiske mindretal, ikke hindrer, at det danske mindretal i Sydslesvig opretholder de hidtidige samarbejdsrelationer med det frisiske mindretal. Dette gælder også for den del af det frisiske mindretal, som er medlemmer af Friisk Foriining.

Spørgsmål 8:

Vil ministeren bekræfte, at uagtet de nye procedurer, jf. lovforslaget og forrige spørgsmål, er det de tilskudsmodtagene sydslesvigske foreninger, organisationer og institutioner, der i forhold til den danske statsbevilling og Sydslesvigudvalget har det fulde driftsansvar for deres virksomhed inden for lovens rammer?

Svar:

Efter lovforslaget har tilskudsmodtagerne driftsansvaret for egen virksomhed. Ændrer en tilskudsmodtagende forening, organisation m.v. sin virksomhed, så det har betydning for, om støtten anvendes efter formålet, har tilskudsmodtageren pligt til at indberette dette forhold til Sydslesvigudvalget og undervisningsministeren efter lovforslagets § 21, stk. 3.

Spørgsmål 9:

Vil ministeren kommentere henvendelsen af 26/2-10 fra Grænseforeningen og Dansk Folkeoplysnings Samråd, vedr. L 98, jf. L 98 – bilag 8?

Svar:

Grænseforeningen og Dansk Folkeoplysnings Samråd anmoder i henvendelsen af 26. februar 2010 Uddannelsesudvalget om, at det i lovforslaget indarbejdes, at en bestemt procentdel af den samlede bevilling til det danske mindretal i Sydslesvig på forhånd reserveres til en oplysningsindsats i Danmark.

Som nævnt i henvendelsen, har Grænseforeningen også under høringen over lovforslaget fremsat dette ønske.

Dette forslag blev ikke imødekommet i høringsnotatet under hensyn til, at det er det kommende Sydslesvigudvalg, som efter lovforslaget får kompetencen til at yde tilskud og lån og dermed også til at prioritere mellem forskellige ansøgere.

Det er nyt i forhold til den gældende ordning, at der efter lovforslaget også kan bevilges støtte til foreninger m.v. nord for grænsen med henblik på at oplyse den danske befolkning om mindretallet. Dermed vil kredsen af tilskudsmodtagere kunne udvides, såfremt udvalget beslutter det.

Jeg synes ikke, at det er hensigtsmæssigt at indskrænke Sydslesvigudvalgets kompetence til at vurdere, hvilke aktiviteter til gavn for mindretallet som udvalget ønsker at fremme og med hvilket beløb.

Jeg mener derfor, at det må anses for mest hensigtsmæssigt, at vi fastholder, at det er Sydslesvigudvalget, som har kompetence til at fordele midlerne i bevillingen.